

Čo Písmo učí o krstoch

Vtedy prišiel Ježiš z Galiley k Jordánu k Jánovi, aby sa mu dal pokrstiť.

Matúš 3:13 (ECAV)

(Štúdia o účele a význame krstu Ježiša v rieke Jordán)

Hoci bol Ježiš Jánom Krstiteľom pokrstený v Jordáne rovnako ako ostatní, ktorí k Jánovi prichádzali, účel a zmysel jeho krstu nebol ten istý. Ako sme uviedli v predchádzajúcom článku o Jánovom krste, Ján kládol na ľudí dve požiadavky: pokánie a verejné vyznanie hriechov. Ježiš Kristus však nemal hriech (Židom 4:15) a nikdy ani žiaden hriech neurobil, a preto nepotreboval vyznávať žiadne hriechy ani činiť pokánie. Toto je základná pravda zjavená celým Písmom a pre nás je to pevný bod, z ktorého pri štúdiu Ježišovho krstu v Jordáne budeme vychádzať. Práve kvôli Ježišovej bezhriešnosti mal jeho krst v Jordáne určite iný význam a účel a nepodobal sa krstu k pokániu, akým Ján krstil ostatných. Tieto skutočnosti musíme mať pri nasledovnom štúdiu na pamäti a neustále im musíme venovať pozornosť.

O účele Jánovho krstu hovoria proroctvá týkajúce sa priamo osoby Jána Krstiteľa. Opäť pripomíname proroctvo Malachiáša (3:1) a predovšetkým proroctvo Zachariáša, Jánovho otca (Lukáš 1:67-80). Podľa nich bolo cieľom Jánovej služby a jeho krstu ísť pred tvárou Pánovou pripraviť jeho cesty, dať jeho ľudu známosť spasenia, záležajúceho v odpustení ich hriechov (Lukáš 1:66-67). Vďaka Jánovej službe izraelský ľud dostal známosť o spasení cestou pokánia a odpustenia hriechov (pozri predchádzajúci článok Jánov krst).

Ján Krstiteľ určite dobre poznal proroctvo svojho otca Zachariáša (Lukáš 1:67-79). Určite mu rozprávala aj jeho matka Alžbeta o udalosti, keď ju prišla navštíviť tehotná Mária (Lukáš 1:41-43). Poznanie sa v tých časoch odovzdávalo predovšetkým ústnym podaním. Otcovia (rodičia) rozprávali svojim deťom o Hospodinových skutkoch a odovzdávali im Božie slovo – slovo už zapísané a aj to, ktoré prichádzalo skrze Božích služobníkov, prorokov. Ján vedel, že prichádza zasľúbený Mesiáš a že je jeho úlohou, aby mu pripravil cesty (Lukáš 1:76).

V prvých troch evanjeliách evanjelisti opisujú krst Ježiša v Jordáne ako faktickú udalosť (Matúš 3:13; Marek 1:9-11; Lukáš 3:21-22). V evanjeliu podľa Jána v 1. kapitole a veršoch 29-34 sa priamo píše už aj o účele krstu Ježiša. Keď Ján Krstiteľ vydával svedectvo o Ježišovi, okrem iného povedal: „A ja som ho neznal, ale aby bol zjavený Izraelovi, preto som ja prišiel krstiac vodou.“

Ján vedel, že Mesiáš je už tu, lebo jeho (Jánova) služba sa už začala (Matúš 3:1), ale zo začiatku nevedel, kto je Mesiáš. Bolo mu však oznámené, ako ho rozpoznať: „... ale ten, ktorý ma poslal krstiť vodou, ten mi povedal: Na koho uvidíš zostupovať Ducha, a že zostáva na ňom, to je ten, ktorý krstí Svätým Duchom.“ (Ján 1:33). A toto Ján uvidel po tom, ako pokrstil Ježiša v Jordáne. „A Ján svedčil a hovoril: Videl som Ducha, zostupujúceho z neba ako čo by holubicu, a zostal na ňom.“ (Ján 1:32). Svätý Duch zostúpil z neba na Ježiša v podobe holubice a z neba bolo počuť hlas: „... Toto je ten môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zaľúbilo.“ (Matúš 3:16-17). A tak až podľa tohto Ján vedel, že Ježiš, jeho príbuzný podľa tela, je tým zaslúbeným Mesiášom. Spoznal, že Ježiš je Boží Syn („A ja som videl a svedčil, že to je ten Syn Boží.“ – Ján 1:34) a Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta (Ján 1:26-36).

Tiež sa domnievame, že Ján poznal aj príbeh o úteku do Egypta, keď sa Jozefovi vo sne zjavil anjel a napomenul ho, aby vzal dieťaťko i jeho matku a odišiel s nimi do Egypta, aby ušiel pred Herodesovým hnevom („... anjel Pánov sa ukázal vo sne Jozefovi a povedal mu: Vstaň a vezmi so sebou dieťaťko i jeho matku a uteč do Egypta a buď tam, dokiaľ ti nepoviem! Lebo Herodes bude hľadať dieťaťko, aby ho zahubil. A on vstal a vzal so sebou dieťaťko i jeho matku, v noci, a ušiel do Egypta“, Matúš 2:13-14). Slová Hozeášovho proroctva („... z Egypta som povolal svojho syna“, Hozeáš 11:1; Matúš 2:15) spolu s tým, čo videl a počul pri krste Ježiša v Jordáne, boli dostatočným, jasným a zrozumiteľným zjavením o tom, kto je Ježiš.

Mesiáš mal byť identifikovaný (rozpoznaný) pri Jánovom krste. Tak sa aj stalo! Krstom v Jordáne bol zjavený a identifikovaný Mesiáš. Je ním Ježiš, Boží Syn – a ako sa myslelo, syn Jozefa (Lukáš 3:23). Zostúpenie Ducha v podobe holubice na Ježiša pri jeho krste v Jordáne, hlas z neba a Jánovo svedectvo o nich mali byť pre izraelský ľud dôležitým a dostatočným znamením, lebo cez ne im Boh oznámil a zjavil, kto je ten zaslúbený a starozákonnými proroctvami ohlasovaný Mesiáš. Ján po krste označil Ježiša pomenovaním Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta (Ján 1:29 a 36), čo je vlastne zhrnutie proroctva o Mesiášovi z 53. kapitoly Izaiáša. Aj slová „Ja vás krstím vodou, ale ide... ten vás bude krstiť Svätým Duchom a ohňom; ktorého vejačka je v jeho ruke, a prečistí svoje humno a zhromaždí pšenicu do svojej obilnice, ale plevy bude páliť neuhasiteľným ohňom.“ (Lukáš 3:16-17) a „... to je ten Syn Boží“ (Ján 1:34)

svedčia o tom, že si plne uvedomoval, kto je Ježiš, ktorý k nemu sám prišiel, aby sa dal pokrstiť. Na základe Jánovho svedectva ako prví v Ježiša uverili jeho dvaja učeníci (Ján 1:37) a oznámili to aj ďalším, ktorí sa potom tiež stali jeho učeníkmi (Ján 1:37-52).

Ako sme napísali vyššie, Ján Krstiteľ pravdu o Ježišovom pôvode, jeho narodení a živote určite dobre poznal už pred krstom (Lukáš 1:39-56), a preto, keď videl, že Ježiš prichádza k nemu, aby ho pokrstil, bránil mu v tom: „Ale Ján mu veľmi bránil a hovoril: Mne je treba, aby som bol pokrstený od teba, a ty ideš ku mne?“ (Matúš 3:14). Ježiš mu na to odpovedal: „... Nechaj to teraz! Lebo tak sa nám sluší naplniť všetku spravodlivosť. Povolil mu teda.“ (verš 15, evanjelický preklad). V tejto jeho odpovedi budeme hľadať ďalší význam a účel krstu Ježiša v Jordáne.

Slová „Nechaj to teraz!“ (podľa anglickému prekladu kráľa Jakuba^A a aplikácie Interlinear Scripture Analyzer^B)
znamenajú: „Nechaj teraz, aby sa tak stalo“ alebo „Teraz strp, znes, povol“ (pozri poznámku^G

) k veršu Matúš 3:15 v preklade Pavlíka^C

). Akoby Jánovi povedal: „Teraz nejde o teba. Teraz neriešime teba, ale ide o niečo iné a dôležitejšie.“ A o čo ide, objasňuje ďalšia časť jeho odpovede: Lebo tak sa nám sluší naplniť všetku spravodlivosť. Podľa biblických učiteľov doslovnejší preklad je „doplniť celú spravodlivosť“^D

.

Aký je zmysel Ježišových slov „tak sa nám sluší“ a „naplniť všetku spravodlivosť“? Čo

znamenajú slová tak sa nám sluší? A o akej spravodlivosti je tu reč?

Slová tak, takto znamenajú takýmto spôsobom. Toto je spôsob, ako máme naplniť alebo doplniť, alebo aj „skompletizovať“ spravodlivosť: „Ja sa mám dať tebou „pokrstiť“ čiže „ponoriť“ a ty máš tento akt so mnou uskutočniť.“ Počnúc Jánovým krstom nikto nekrstí (neponára) sám seba. Krst na krstencovi uskutočňuje vždy iný človek. Pri všetkých novozákonných krstoch, na rozdiel napr. od krstu prozelytov (prozelyti sa pod vodu ponorili sami), je vždy niekto, kto je „krstiteľ“, kto je činiteľom krstu (ponorenia, zjednotenia).

Výraz tak sa nám sluší môžeme chápať doslovne^D: ide o niečo, čo je potrebné urobiť, čo sa má urobiť. Je to niečo, čo sa má urobiť s perspektívou budúcich vecí. Je to niečo, čo určil, stanovil Boh. A keď nazrieme do ďalších novozákonných písem, pochopíme, že tí, ktorí v budúcnosti budú nasledovať Ježiša Krista, majú urobiť tak, ako urobil Ježiš: Verejne sa dať pokrstiť (ponoriť) spôsobom „vojsť do vody a vyjsť z nej“ (Matúš 3:16). Ježiš tu uviedol príklad pre svojich nasledovníkov.

Ježiš bol v Jordáne pokrstený doslovne, a tým bol daný technický spôsob krstu jeho nasledovníkov a vzor. Vzor je v tom, že tí, ktorí v Krista uveria, k spravodlivosti, ktorú dostanú pripočítaním z viery v evanjelium Ježiša Krista, majú pridať aj verejné svedectvo, a to aj svedectvo krstom vo vode (viac v ďalších článkoch o krste).

Plný význam krstu Ježiša v Jordáne je ukázaný/daný aj v prenesenom (metaforickom) význame slova krst. V prenesenom zmysle, a môžeme to otvorene a smelo povedať, bol Ježiš týmto krstom ako viditeľným fyzickým aktom stotožnený, zjednotený, identifikovaný so všetkými proroctvami o Mesiášovi. Všetky proroctvá o Mesiášovi sa pri jeho krste v Jordáne jednoznačne vzťahli výlučne na neho, a nie na niekoho iného. Písmo to jasne potvrdzuje slovami Petra, ktoré hovoril Židom zhromaždeným na Letníc: „A nieto v inom nikom spasenia, lebo ani nieto iného mena pod nebom, ktoré by bolo bývalo dané niekomu medzi ľuďmi, v ktorom by sme mali byť spasení.“ (Skutky 4:12). Apoštol Pavol napísal Timoteovi: „Lebo je jeden Boh, jeden aj prostredník Boha a ľudí, človek Kristus Ježiš“ (1. Timoteovi 2:5). Krst Ježiša Krista bol jedinečný, dôležitý a v tých dňoch významný pre Židov, dnes je významný pre nás a aj pre všetky budúce pokolenia.

Krstom v Jordáne bol viditeľne a jednoznačne, raz a navždy zjavený Spasiteľ, a tým je Ježiš Kristus z Nazareta, a nie je ním a ani nebude nikto iný. A to je jeden z významov Ježišovho krstu v Jordáne. Jánov krst Ježiša v Jordáne zjavil, kto je tým starozákonnými proroctvami zaslúbeným Mesiášom. Zaslúbený Mesiáš bol a je raz a navždy zjavený iba prostredníctvom Jánovho krstu a nebol ním nikto iný iba Ježiš Kristus z Nazareta (Matúš 2:23), ktorý k Jordánu prišiel z Galiley.

Ján bol prorok, slúžil v proročkej moci, ktorá mu bola daná Bohom. Ježiš prišiel slúžiť na túto zem z Otcovho poverenia a aj do služby bol uvedený Bohom. Toto bolo zjavené a viditeľné po tom, ako sa dal Jánom pokrstiť, čím obaja naplnili, presnejšie doplnili, všetku spravodlivosť. Ján tým, že splnil úlohu krstiteľa, a Ježiš tým, že prišiel k Jordánu, aby sa dal Jánom pokrstiť. Keď Ježiš vystúpil z vody Jordánu, keď sa už uskutočnil jeho krst, potom „... hľa, otvorili sa mu nebesia, a videl Ducha Božieho, ktorý zostupoval akoby holubica a prichádzal na neho. A hľa, bolo počuť hlas z nebies, ktorý hovoril: Toto je ten môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zaľúbilo.“ (Matúš 3:16-17). A videli to a počuli aj ostatní prítomní. Otec potvrdil poslušnosť (a spravodlivosť) svojho Syna, a tak to bolo aj neskôr „na hore premenenia“ (Lukáš 9:35). Krstom v Jordáne a následným 40-dňovým pobytom v pôste na púšti (Marek 1:12-15) začala služba nášho Pána Ježiša Krista, ktorá sa stala očividnou po jeho odchode do Galiley, kam odišiel po

uväznení Jána (pozri Matúš 4:25 a predchádzajúci článok Jánov krst).

Výraz naplniť všetku spravodlivosť môžeme teda chápať dvoma spôsobmi. Jednak pohľadom na starozákonné proroctvá – teda hľadiac dozadu (rozvedené v ďalších odsekoch). Alebo pohľadom upretým dopredu, a to v tom zmysle, že všetci, ktorí v budúcnosti uveria v evanjelium Ježiša Krista, sa stanú spravodliví pripočítanou spravodlivosťou Ježiša Krista. O tejto spravodlivosti majú vydať verejné svedectvo krstom vo vode tak, ako to urobil Ježiš v rieke Jordán (predchádzajúci odsek).

Jeden účel Jánovho krstu, o ktorom sme doteraz písali, teda bol: Zjaviť v Izraelovi prítomnosť Mesiáša. Mesiáša starozákonní proroci opisovali aj ako Spravodlivého. Je to meno, pod ktorým má byť známy Izraelovi. Židia podľa proroctiev vedeli, že Mesiáš bude dokonale spravodlivý. Hoci nemal žiaden hriech, i tak sa dal Jánom pokrstiť. Svedčí to o jeho spravodlivosti, ktorá bola vyjadrená aj touto poslušnosťou. Poslušnosť je vlastnosť spravodlivých. (Nechaj to teraz! „Lebo tak sa nám sluší“ naplniť všetku spravodlivosť. Povolil mu teda. – Matúš 3:15.) Poslušnosť a podriadenosť Otcovi vidíme v službe nášho Pána od samého začiatku.

Písma zjavujú veľa o Božej spravodlivosti. Ježiš bol spravodlivý. Pripomenieme si to niekoľkými veršami. Hovorí o tom sám Pán Ježiš („... o spravodlivosti, že idem k svojmu Otcovi...“, Ján 16:10 – a k Bohu majú prístup iba tí, ktorí sú spravodliví vo svojej podstate). Svedčí o tom aj skutočnosť jeho vzkriesenia a nanebovzatia. Hovorí o tom apoštol Peter („Ale vy ste zapreli toho Svätého a Spravodlivého...“, Skutky 3:14). Hovorí o tom Štefan („Ktoréhože z prorokov neprenasledovali vaši otcovia? A pobili tých, ktorí predzvestovali o príchode toho Spravodlivého, ktorého ste sa vy teraz stali zradcami a vrahmi“, Skutky 7:52). Hovorí o tom apoštol Pavol („pretože ustanovil deň, v ktorom bude súdiť celý svet v spravodlivosti v osobe

muža, ktorého určil nato, a podáva všetkým ľuďom vieru vzkriesiac ho z mŕtvych“, Skutky 17:31). Hovorí o tom učeník menom Ananiáš („... Boh našich otcov si ťa vopred vyvolil, aby si poznal jeho vôľu a videl toho Spravodlivého a počul hlas z jeho úst“, Skutky 22:14). Ďalej o tom hovoria verše Rímskym 1:17, 2:5, 3:5+21-22+25-26, 10:3; 2. Korinským 5:21, 9:9; Filipským 3:9; 2. Tesalonickým 1:5-6; 2. Timoteovi 4:8; Židom 1:9 („Miloval si spravodlivosť a nenávidel si nepravosti...“); Jakub 1:20; 1. Petrov 2:23, 3:18; 2. Petrov 1:1; 1. Jánov 1:9, 2:1, 2:29, 3:7; Zjavenie 15:3-4, 16:5, 19:11. Spravodlivosť bola trvalý stav Ježišovho srdca a celej jeho bytosti – jeho myšlienok, slov a činov.

Krst Pána Ježiša Krista bol jedinečný. Nikto iný taký krst neabsolvoval. Okrem toho, čo sme uviedli vyššie, jedinečný bol aj v tom, že sa ním začalo obdobie očividného naplňovania zaslúbení daných Abrahámovi. Abrahám veril Božím zaslúbeniam a očakával, že raz príde zaslúbené semeno. To sa aj stalo a stalo sa to zrejším všetkým ľuďom, ako čítame v Simeonovom proroctve:

Lebo moje oči videli Tvoje spasenie, ktoré si pripravil pred tvárou všetkých ľudí:

ako svetlo, ktoré sa zjaví pohanom a oslávi Tvoj ľud izraelský.

Lukáš 2:30-32 (evanjelický preklad)

A stalo sa to zrejmým aj Abrahámovi tak, ako to raz Ježiš povedal Židom:

□

Váš otec Abrahám sa veselil, že uvidí môj deň; i videl a radoval sa.

Ján 8:56 (evanjelický preklad)

^A e-Sword... – internetová počítačová aplikácia

^B Interlinear Scripture Analyzer (basic) – internetová počítačová aplikácia

^C Miloš Pavlík: Nový zákon, Pavlík Records, Tvrdošín 1998, ISBN 80 967917 4 5

^D Derek Prince: Od Jordánu k Letnicím, Pásmo ZÁKLADY – Kniha III